




Rol en verantwoordelijkheden in de wetgeving psychosociale aspecten




www.welzijn-op-school.be



Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten


De leden van de hiërarchische lijn



- Aandachtig zijn voor signalen van psychosociale aard
- Tijdige behandeling van het probleem
- HL kan helpen bij het begrijpen en oplossen van het probleem
- Dit betekent niet dat de Hiërarchische meerderen alle problemen verbonden aan het werk moet oplossen
- Luisteren naar werknemers en hen informeren over alternatieve oplossingen



www.welzijn-op-school.be




Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten

De vertrouwenspersoon

Is bevoegd voor psychosociale risico's op het werk, maar enkel voor het informatieve luik.

- Niet mogelijk verzoek tot formele psychosociale interventie in te dienen.
- VP is gebonden door het beroepsgeheim.
- De aanstelling is niet verplicht.
- Kunnen de functie van VP uitoefenen:
 - lid van het personeel of persoon extern aan de onderneming
 - de preventieadviseur psychosociale aspecten
 - de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst oefent automatisch de informatieopdrachten van de VP uit zonder dat dit een formele aanduiding vereist onder volgende voorwaarden:




www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst oefent informatieopdrachten van de vertrouwenspersoon uit onder volgende voorwaarden...

- informeert de werknemer over de mogelijkheden tot interventie
- in de (school)onderneming werd geen vertrouwenspersoon aangesteld
- de PAPA maakt deel uit van de externe dienst (EPBW)
- in de schoolonderneming zijn meer dan 20 werknemers tewerkgesteld. In ondernemingen met minder dan 20 werknemers kan dit enkel als de functie van preventieadviseur niet wordt uitgeoefend door de werkgever
- de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst behoudt de vrijheid om deze opdrachten te weigeren
- Het CPBW kan dit principe afkeuren, wanneer ze oordelen dat de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst niet over het nodige vertrouwen beschikt of niet het adequate profiel heeft.



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De werknemersvertegenwoordigers binnen het CPBW kunnen:

- De aanstelling van een vertrouwenspersoon opleggen. De werkgever is dan verplicht de procedure tot het aanstellen van een vertrouwenspersoon op te starten.
- Aan de werkgever vragen dat de vertrouwenspersoon uit zijn functie wordt verwijderd. Dit vereist het akkoord van de werkgever.

De functie van vertrouwenspersoon kan niet worden uitgeoefend door volgende personen:

- De werkgevers- of werknemersvertegenwoordigers in de ondernemingsraad of het CPBW;
- De kandidaten voor de verkiezingen van de personeelsafgevaardigden;
- De vakbondsafgevaardigden;
- Het leidinggevend personeel;
- De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

De opleiding van de vertrouwenspersoon werd specifiekier uitgewerkt door het KB van 10 april 2014



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De opleiding van de vertrouwenspersoon werd specifiekier uitgewerkt door het KB van 10 april 2014:

- Elke vertrouwenspersoon wordt verplicht binnen 2 jaar na zijn aanstelling een (basis)opleiding te volgen en jaarlijks deel te nemen aan een supervisie.
 - de basisopleiding wordt gespreid over minstens 5 dagen en is modulair opgebouwd;
 - de supervisie bestaat uit minstens 4 uur opleiding en bespreekt vooral praktische casussen.
- Deze verplichting tot het volgen van de basisopleiding geldt niet voor vertrouwenspersonen, aangeduid vóór 1 september 2014.



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De preventieadviseur psychosociale aspecten

- Elke werkgever moet beschikken over een preventieadviseur psychosociale aspecten (PAPA) – interne dienst of externe dienst.
- Voldoet aan de voorwaarden om zijn functie te kunnen uitoefenen: diploma en opleiding.
- Hij is gebonden aan het beroepsgeheim.
- De PAPA is bevoegd ten aanzien van het geheel van psychosociale risico's op het werk.
- Is bevoegd de werkgever bij te staan bij de algemene risicoanalyse, de preventiemaatregelen en hun evaluatie en de analyse van een specifieke arbeidssituatie.
- Treedt zowel in de informele als de formele fase van de interne procedure op.
- Hij heeft hoofdzakelijk een adviserende bevoegdheid. Beschikt over een controlerende bevoegdheid in bepaalde hypothesen (verzoek tot formele psychosociale interventie voor feiten van geweld, pesten of ongewenst seksueel gedrag op het werk).
- De PAPA die deel uitmaakt van de interne dienst, mag geen deel uitmaken van het leidinggevend personeel.



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer

- Wordt vaak geconfronteerd met werknemers wiens gezondheid is aangetast ten gevolge van de blootstelling aan psychosociale risico's op het werk.

Verfijnde opdrachten van de PAPA-arbeidsgeneesheer ten aanzien van psychosociale risico's op het werk:

- 1x per jaar aan de werkgever en PAPA alle nuttige elementen (in de vorm van collectieve en anonieme gegevens) meedelen (gegevens die voortvloeien uit medische onderzoeken en bezoeken van de werkplaats). De werkgever kan hierdoor preventiemaatregelen evalueren en waar nodig aanpassen.
- Advies aan werknemers zich te richten tot PAPA of de vertrouwenspersoon (blootstelling aan psychosociale risico's). Hij kan zelf hierop ook een beroep doen als werknemer hiertoe niet in staat is dit zelf te doen.
- AG kan mits akkoord van de werknemer overleg plegen met de PAPA (ander werk, aanpassing van de werkposten, ...) in het kader van mogelijke psychosociale risico's op het werk.
- PAPA kan mogelijk advies vragen aan de AG, voorafgaand aan het medisch onderzoek, wanneer de werknemer een verzoek tot formele psychosociale interventie heeft ingediend.



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



De preventieadviseur van de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk

- Houdt rekening met deze (psychosociale)risico's, van de analyse van arbeidsongevallen bij het uitvoeren van zijn opdrachten, bv. in het kader van de risicoanalyse - die zal uitgevoerd worden met de PAPA, behorend tot de Interne Dienst.
- PA belast met de leiding van de interne dienst, onder bepaalde voorwaarden, automatisch de informatieopdrachten van de vertrouwenspersoon uitvoeren.
- Bij verzoeken tot formele psychosociale interventie wordt hij betrokken bij het opvolgen van een verzoek tot formele psychosociale interventie wanneer de PAPA deel uitmaakt van een externe dienst.
- De PA belast met de leiding van de interne dienst voert zijn coördinatieopdracht uit - vormt de brug tussen PAPA externe dienst en de werkgever:
 - wordt op de hoogte gebracht van de voorstellen van de preventiemaatregelen door de PAPA
 - Wordt door de werkgever op de hoogte gebracht van zijn beslissing en de gevolgen die hij aan het verzoek geeft.
- Het jaarverslag bevat gegevens van de psychosociale risico's op het werk.



www.welzijn-op-school.be

Rol en verantwoordelijkheden in wetgeving psychosociale aspecten



Het comité voor Preventie en Bescherming op het werk (CPBW)

Het KB van 10 april 2014 versterkt de rol van dit overlegorgaan bij preventie van psychosociale risico's op het werk.

- Het CPBW kan advies geven over de gevolgen die deze elementen kunnen hebben voor het welzijn van de werknemers: de arbeidsorganisatie, -inhoud, -voorwaarden, -omstandigheden en de interpersoonlijke relaties op het werk die aanleiding kunnen geven tot psychosociale risico's op het werk.

Het KB voorziet dat:

- ten minste 1/3 werknemersvertegenwoordigers in het CPBW kan de werkgever verzoeken een risicoanalyse uit te voeren van een specifieke arbeidssituatie.
- Het comité in kennis gesteld wordt van:
 - de resultaten van de globale risicoanalyse en van de evaluatie van de preventiemaatregelen;
 - het geheel van de voorstellen van de collectieve preventiemaatregelen die de PAPA in het kader van de verzoeken tot formele psychosociale interventie heeft genomen, om herhaling in een andere arbeidssituatie te voorkomen; het CPBW geeft advies over (voorstellen voor) collectieve preventiemaatregelen.
- het uitvoeren van een RA van een specifieke arbeidssituatie (als het CPBW hier niet naar vroeg).



www.welzijn-op-school.be
